

Sygn. akt VI U 1278/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2017 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 maja 2015 r., znak: (...)

w sprawie: M. M.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej M. M. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 maja 2015 r. do dnia 31 sierpnia 2016r., a w pozostałym zakresie postępowanie umarza,
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonej M. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres, na podstawie przepisu art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 roku nr 153, poz. 1227)

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 15.05.2015 r. ubezpieczona nie została uznana za niezdolną do pracy zarobkowej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona, która wniosła o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, iż aktualny stan jej zdrowia nie pozwala na podjęcie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonej, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczona M. M., z wykształcenia technik technolog żywienia, pracująca przez 32 w gastronomii, ostatnio zatrudniona jako kucharz, w dniu 2.03.2015 roku złożył w pozwanym organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do renty na dalszy okres, bowiem do dnia 30.04.2015 r. uprawniona była do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ubezpieczona udokumentowała wymagany staż ubezpieczeniowy. Pozwany organ rentowy poddał ją badaniu przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS, którzy w wydanych orzeczeniach nie uznali ubezpieczonej za osobę niezdolną do wykonywania pracy zarobkowej.

-okoliczności bezsporne

W celu zweryfikowania powyższych orzeczeń Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu następujących specjalności: neurologa, endokrynologa, psychologa, onkologa i specjalisty medycyny pracy.

Biegli lekarze sądowi w wydanej opinii w dniu 24.05. 2016 roku rozpoznali u ubezpieczonej następujące schorzenia:

- 1.Zaburzenia lękowo-depresyjne
- 2.Raka piersi prawej (2011)
- 3.Obrzęk limfatyczny prawej kończyny górnej
- 4.Niedoczynność tarczycy

Dokonując oceny stanu zdrowia ubezpieczonej, biegli na podstawie przeprowadzonych badań sądowo-lekarskich oraz po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną znajdującą się w aktach sprawy, stwierdzili, że badana utraciła w znacznym stopniu zdolność do wykonywania zatrudnienia zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji i jest nadal częściowo niezdolna do pracy - okresowo (do 31.03.2017 roku).

Biegli wskazali, że przebieg zaburzeń u ubezpieczonej ma charakter przewlekły, w czasie ulegało natomiast zmianie nasilenie poszczególnych objawów. Biorąc pod uwagę obraz kliniczny zaburzeń u badanej - nasilenie i częstość objawów, dotychczasowy przebieg choroby, obecny stan zdrowia - biegli uznali, że pomimo systematycznego leczenia nie osiągnięto stabilnej poprawy funkcjonowania.

Oceniając zdolność do podjęcia zatrudnienia uwzględniliśmy przede wszystkim (1) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub (2) podjęcia innej po przekwalifikowaniu zawodowym, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczasowej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

U ubezpieczonej występuje trwałe uszkodzenie układu chłonnego pachy prawej. Zdaniem biegłych, ubezpieczona musi unikać silnych obciążeń mechanicznych, przeciążeń i urazów po stronie operowanej.

U ubezpieczonej biegli stwierdzili też zmiany nastroju, zaburzenia napędu, lęk i niepokój, zaburzenia koncentracji uwagi, spadek motywacji, wycofanie, utratę zainteresowań. Powodują one trudności w organizowaniu codziennego toku zajęć, w zakresie współpracy, motywacji oraz wykonywaniu i wydajności pracy. Zaburzenia lękowo-depresyjne mogą stanowić przyczynę ograniczeń w zakresie zatrudnienia związanego z wysokimi wymaganiami dotyczącymi tempa pracy, ciągłej dyspozycyjności, bieżącej, systematycznej oceny. Możliwość przekwalifikowania zawodowego (nabywania nowych umiejętności) - z uwagi na stan psychiczny - jest znacznie ograniczona.

W ocenie biegłych ubezpieczona wymaga dalszego leczenia w celu zapewnienia efektywnej długotrwałej poprawy.

-dowód; opinia biegłych k. 19-22 akt sądowych

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią, ubezpieczona podzieliła wnioski opinii a pozwany organ rentowy wniósł do niej zastrzeżenia, w których wskazał, że Przewodniczący Komisji Lekarskich ZUS nie podziela stanowiska biegłych odnośnie stwierdzonej u skarżącej częściowej niezdolności do pracy. Z opisu badania rehabilitacji leczniczej wynika dobra ruchomość obu kończyn górnych i brak dysfunkcji kończyny po operacji raka piersi. Schorzenie nowotworowe bez cech wznowy w okresie 5-letniej obserwacji. Z opisu badania psychiatryczno-psychologicznego biegłych nie wynika nasilenie objawów uzasadniających stwierdzenie długotrwałej niezdolności do pracy.

Organ rentowy powołał się na to, że podczas badania przez KL ZUS kontakt słowny z ubezpieczoną był logiczny, orientacja prawidłowa, afekt dostosowany, nastrój i napęd w normie, lęku nie ujawniła, osobowość zwarta, intelekt orientacyjnie w granicach normy, bez ostrej psychopatologii. Bez upośledzenia funkcji kończyny górnej prawej. Nie stwierdza się wznowy procesu nowotworowego. W opinii specjalisty psychiatry konsultanta ZUS nie stwierdzono niezdolności do pracy z powodu upośledzenia stanu psychicznego.

Wobec powyższych okoliczności, w imieniu organu rentowego wnoszę o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej w przypadku odmowy temu wnioskowi, wniósł o oddalenie odwołania.

W opinii uzupełniającej, wydanej w celu ustosunkowania się do zastrzeżeń pozwanego organu rentowego, biegli podtrzymali wcześniej wydane orzeczenie, nadto wskazali, iż u ubezpieczonej występuje trwale uszkodzenie układu chłonnego pachy prawej.

Biegli wskazali, że ubezpieczonej stwierdzili zmiany nastroju, zaburzenia napędu, lęk i niepokój, zaburzenia koncentracji uwagi, spadek motywacji, wycofanie, utratę zainteresowań, które powodują trudności w organizowaniu codziennego toku zajęć, w zakresie współpracy, motywacji oraz wykonywaniu i wydajności pracy. Zaburzenia lękowo-depresyjne mogą stanowić przyczynę ograniczeń w zakresie zatrudnienia związanego z wysokimi wymaganiami dotyczącymi tempa pracy, ciągłej dyspozycyjności, bieżącej, systematycznej oceny. Możliwość przekwalifikowania zawodowego (nabywania nowych umiejętności) – z uwagi na stan psychiczny ubezpieczonej – jest, zdaniem biegłych, znacznie ograniczona.

W ocenie biegłych, w postępowaniu diagnostyczno-orzeczniczym prowadzonym przez lekarzy ZUS nie uwzględniono wszystkich występujących u badanej schorzeń i ich interakcji z możliwościami kompensacyjnymi danej osoby.

W opinii biegłych w postępowaniu diagnostyczno-orzeczniczym organu rentowego o ustalenie niezdolności do pracy należało dokonać oceny zarówno stanu psychicznego i somatycznego badanej, jak i czynników związanych z pracą, a poza tym istotna była ocena indywidualnych możliwości wykonywania pracy zarobkowej - zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (czy dane czynności ubezpieczona jest w stanie wykonać czy też nie).

-dowód: opinia uzupełniająca k. 52 akt sądowych

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią uzupełniająca, pozwany organ rentowy zgłosił do niej dalsze zastrzeżenia, stwierdzając, że opinia uzupełniająca nie wyjaśnia wszystkich zarzutów organu rentowego i wniósł o powołanie w sprawie II zespołu biegłych.

Decyzją z dnia 8.12.2016 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1.09.2016 r. do dnia 30.11.2018 r. (decyzja k.64)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy przytoczonej na wstępie – renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Przy czym w myśl art. 12 wspomnianej wyżej ustawy – niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w myśl art. 57 ust. 1 pkt.2 uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie między innymi pięć lat, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Pięcioletni okres winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy, do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.(art. 58 ust. 1 i 2 w/w ustawy)

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.(art.12 w/w ustawy) Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 wymienianej ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W przedmiotowej sprawie, Sąd uwzględnił wydaną opinię przez biegłych i uznał ją za wyczerpującą, poddającą wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej w odniesieniu do jej możliwości zawodowych.

Opinia biegłych została szczegółowo uzasadniona, a ponadto wnioski w niej zawarte nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli szerokiego zespołu są bowiem doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonej. Opinię wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia ubezpieczonej. Stanowisko swoje fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnili a kolejne zastrzeżenia organu rentowego sprowadzały się do polemiki z wnioskami opinii biegłych, bez argumentów merytorycznych, wobec czego Sąd uznał opinię biegłych sądowych za miarodajną dla oceny aktualnego stanu zdrowia ubezpieczonej, nie znajdując podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego, podkreślając jednocześnie, że zastrzeżenia organu rentowego zawarte w piśmie procesowym z dnia 18.01.2017 r. były ogólnikowe i sprowadzały się do wyrażenia odmiennej, od biegłych, oceny stanu zdrowia ubezpieczonej.

Podkreślić też trzeba, że decyzją z dnia 8.12.2016 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1.09.2016 r. do dnia 30.11.2018 r.

W tej sytuacji Sąd, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zwłaszcza opinię biegłych sądowych uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonej prawo do świadczenia rentowego od dnia 1.05.2015 roku do dnia 31.08. 2016 roku a w pozostałej części postępowanie umorzył (art. 477¹³ k.p.c.).

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalnej z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego. Oznacza to, że przyczyną, dla której ubezpieczona uzyskała prawo do żadanego świadczenia dopiero w następstwie postępowania sądowego nie były dowody, do których organ rentowy nie mógłby się wcześniej ustosunkować a jedynie sama odmienna ocena stanu jego zdrowia dokonana przez biegłych sądowych, wobec czego wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Ewa Milczarek